

Hr Juhan Parts majandus- ja kommunikatsiooniminister Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium info@mkm.ee Teie nr

nr 6-1/110402/1103724 6-1/110216/1103724 18-

Õiguskantsler 21.07.2011 2/111021/1103724

Kommentaarid maagaasiseaduse muutmise seaduse eelnõu kohta

Austatud minister

Teile teadaolevalt olen algatanud menetluse maagaasi hinna kujunemise regulatsiooni lähemaks uurimiseks. Menetluse käigus Teilt saadud vastuses minu teabe nõudmisele teavitasite mind muuhulgas sellest, et Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium on ette valmistanud maagaasi muutmise seaduse eelnõu (edaspidi nimetatud ka *eelnõu*), millega kavatsetakse muuta ka maagaasiseaduse §-i 10, mis reguleerib turgu valitseva ettevõtja poolt maagaasi hinna kujundamist kodutarbijale (edaspidi ka *seadusemuudatus*). Tutvusin eelnõuga (EIS-is olemas XX.05.11 redaktsioonis) ja esitan siinkohal omapoolsed kommentaarid eelnõu § 10 kohta seonduvalt maagaasiseaduse (MGS) kehtiva regulatsiooniga.

Eelnõuga täiendatakse maagaasiseaduse paragrahvi 10 lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

"Gaasi müüja viib kodutarbijale müüdava gaasi hinna jooksvalt vastavusse riiki sisseostetava gaasi hinnaga."

Eelnõu seletuskirja järgi on muudatusettepaneku eesmärgiks "müüa tarbijale gaasi hetkel riiki sisseostetava gaasi hinnaga ning minimeerida käesoleva paragrahvi lõike 7 alusel teostatavat tasaarveldust kodutarbijatele. Maagaasiseaduse kehtiva redaktsiooni kohaselt toimub gaasi tasaarveldus tagasiulatuvalt ning käesoleva aasta alguses teostatud tasaarveldus põhjustas tarbijate seas segaduse ja rahulolematuse. Tarbijal peab olema võimalus ise oma tarbimist juhtida valides tarbitava kütuse liigi ja tarbitava kütuse kogust reguleerides optimeerida oma kulutusi. Tagasiulatuv tasaarveldus võtab tarbijalt võimaluse ja tahtmise reaalajas oma tarbimist juhtida, kuna tegelik hind selgub alles tagantjärele."

MGS § 10 reguleerib turgu valitseva ettevõtja poolt maagaasi hinna kujundamist kodutarbija jaoks. Gaasi kodutarbija on tarbija, kes tarbib gaasi kodumajapidamises. Seega on gaasi tarbimine kodutarbija jaoks seotud tema esmavajaduste rahuldamisega (küte, toidu valmistamine) ja gaasi hind peab kujunema selliselt, et tarbija saaks enda igapäevaseid koduga seotud kulusid mõistlikul viisil hallata.

_

¹ MGS § 6 lg 1.

Kuigi seadusemuudatuse eesmärgiks on saavutada olukord, kus maagaasi hinna kujunemine tarbija jaoks on selge ja üheselt arusaadav, ei taga seadusemuudatus minu hinnangul taotletava eesmärgi – vältida maagaasi hinna selgumist nö tagantjärele - saavutamist, küll aga muudab maagaasi hinnaregulatsiooni tarbija jaoks praegusest veelgi ebaselgemaks.

Hetkel kehtiv maagaasiseadus lähtub turgu valitseva ettevõtja puhul maagaasi hinna kujundamisel põhimõttest, et kodutarbijale müüdava gaasi kaalutud keskmine hind sisaldab <u>riiki sisseostetava gaasi hinda</u> ja sellele lisatud müügimarginaali (vt MGS § 10 lg 1).² Seega on juba täna kodutarbijale gaasi hinna kujunemine seatud otseselt sõltuvusse sisseostetava gaasi hinnast ning juba praegu peab maagaasi müüja hinna kujundamisel sellest lähtuma. MGS § 10 lg 9 kohustab gaasi müüjat avalikustama gaasi müügihinnad ja teavitama sellest tarbijat vähemalt üks kuu enne nende kehtima hakkamist. Eeltoodud sätete põhjal saaks teha järelduse, et avalikustatav hind on tarbija poolt makstava gaasi tegelik (lõplik) hind ja tarbija saab sellest informatsioonist lähtudes teha oma majanduslikke otsuseid.

Paraku see siiski nii ei ole. MGS § 10 lg 7 annab maagaasi müüjale võimaluse küsida tarbijalt kalendriaasta lõppedes raha juurde, kui kalendriaastal müüdud gaasi kaalutud keskmine hind on väiksem sama perioodi gaasi kaalutud keskmisest sisseostuhinnast, millele on lisatud sama paragrahvi lõikes 4 nimetatud müügimarginaal. Leian, et sellise ühepoolse tasaarvestuse tegemise võimaluse andmine turgu valitsevale ettevõtjale toob endaga kaasa mitmeid probleeme ja võib ka olla vastuolus tarbijakaitse ja konkurentsiõiguse valdkonnas kehtivate põhimõtetega.

Maagaasiseaduse täiendamine maagaasi müüja kohustusega viia kodutarbijale müüdava gaasi hind jooksvalt vastavusse riiki sisseostetava gaasi hinnaga oleks vajalik olukorras, kui seadus sellist kohustust ette ei näeks. Nagu märgitud, tuleb eeltoodud kohustus juba pragu MGS § 10 lg-st 1. Samuti tekib selle sätte lisamisel küsimus, kas maagaasi müüja praegu seda kohustust ei täidagi ja kuidas kujuneb sellisel juhul praegu maagaasi müügihind.

Eesti riik on Euroopa Liitu astudes võtnud endale kohustuse tagada tarbijate õigused.³ Seega on tarbija kaitsmine riigi kohustus ja seda kohustust saab riik täita üksnes läbi õiglase ja tarbijate huve kaitsva regulatsiooni kehtestamise, sh maagaasi turul. Tarbija saab oma majanduslikke huve kõige paremini kaitsta üksnes olukorras, kus on olemas selge ja arusaadav hinnaregulatsioon.

Tarbijate üldised õigused on sätestatud tarbijakaitseseaduses (TKS). Kuigi maagaasiseadus on tarbijakaitseseaduse suhtes osaliselt eriseadus, ei tähenda see, et tarbija jäetakse ilma tema põhilistest tarbijaõigustest.

Üks tarbija põhiõigustest on "õigus saada pakutavate kaupade ja teenuste kohta vajalikku ja tõest teavet teadliku valiku tegemiseks ning õigeaegset teavet kauba või teenusega seotud riskide kohta"

² MGS § 10 lg 3 järgi turgu valitsev gaasiettevõtja peab müügimarginaali piirmäära kooskõlastama Konkurentsiametiga.

³ EL lepingu artikkel 153 lg 1 sätestab, et tarbijate huvide edendamiseks ja **kõrgetasemelise tarbijakaitse tagamiseks** aitab ühendus kaitsta tarbijate tervist, turvalisust ja **majanduslikke huve**, samuti edendada nende õigust teavitamisele, koolitamisele ja organiseerumisele oma huvide kaitseks. Sama artikli lõike 2 kohaselt Ühenduse ülejäänud poliitika ja meetmete määratlemisel ning rakendamisel **võetakse arvesse tarbijakaitse nõudeid**. Lõige 5 sätestab, et lõike 4 kohased meetmed ei takista ühtki liikmesriiki säilitamast või võtmast **rangemaid kaitsemeetmeid**. Niisugused meetmed peavad olema kooskõlas käesoleva lepinguga. Neist teatatakse komisjonile.

Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikkel 38 sätestab, et *Liidu poliitikaga tagatakse tarbijakaitse kõrge tase;* Liidu sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse tugevdamiseks tunnustab ja austab liit võimalust kasutada aluslepingute kohaselt siseriiklike õigusaktide ja tavadega ettenähtud üldist majandushuvi pakkuvaid teenuseid

(TKS § 3 lg 1 p 2). TKS § 7 lg 1 sätestab, et tarbijale teenust pakkudes või vahetult **enne** teenuse osutamist teavitab kaupleja tarbijat teenuse müügihinnast. Kui teenuse müügihinda ei ole võimalik eelnevalt kindlaks määrata, teavitab kaupleja tarbijat **teenuse hinna komponentidest, tariifidest või hinna arvutamise alustest <u>nii, et tarbijal on võimalik teenuse müügihinda piisava täpsusega arvutada.</u> Sama paragrahvi lg 1¹ sätestab, et teenuse müügihind** on teenuse eest tarbija tasutav **lõpphind.**

Kui maagaasi müüjal on MGS § 10 lg 9 kohaselt kohustus avalikustada gaasi müügihind ja teavitada sellest tarbijat vähemalt üks kuu enne selle kehtima hakkamist, siis tasaarvestuse teostamisest ei pea maagaasi müüja tarbijaid eelnevalt teavitama. Samuti puudub maagaasi müüjal kohustus kooskõlastada tasaarvestus Konkurentsiametiga.

On ilmne, et keskmisel kodutarbijal⁴ ei ole võimalik saada teavet maagaasi müüja poolt sisseostetud maagaasi hinna kohta ja nii ei ole tarbijal võimalik teenuse müügihinda (lõpphinda) iseseisvalt arvutada. Seetõttu ei saa tarbija enne tegelikku tasaarvestust teada, kas tal tuleb maagaasi eest juurde maksta või mitte. Tarbijal on võimalik maagaasi hinna arvutamisel lähtuda vaid maagaasi müüja poolt avaldatud maagaasi hinnast ja maagaasi müüja poolt igakuiselt esitatud arvetest. Tõenäoliselt ei kaalu tarbija jaoks teadmatust üles ka (teoreetiline) võimalus saada osa makstud rahast tagasi. Praegu kehtiva MGS § 10 lg 7 korral on tarbija väga pika perioodi jooksul (enam kui kalendriaasta) teadmatuses tema poolt tarbitud maagaasi tegelikust hinnast. Seetõttu tõusetub küsimus, kas sellist tingimust tuleks lugeda eksitavaks kauplemisvõtteks⁵, mis on TKS § 12¹ järgi keelatud.

Praegu ei aita tarbija olukorda leevendada ka see, et vastavalt MGS § 10 lg-le 7 annab maagaasi müüja tasaarvestuse kohta aru Konkurentsiametile ega ka see, et MGS § 10 lg 8 kohaselt peab maagaasi müüja Konkurentsiameti nõudel selgitama ja põhjendama hindade moodustumist. Neil kahel juhul on tegemist nö tagantjärele kontrolliga, millel ei pruugi tarbija jaoks olla positiivseid tagajärgi ka juhul, kui tuvastatakse rikkumine⁶.

Lähtudes eeltoodust ei suuda praegu kehtiv MGS § 10 regulatsioon tagada TKS § 3 lg 1 p 2 ning § 7 lg-te 1 ja 1¹ nõuete täitmist. Nagu ülal öeldud, leian, et ka eelnõus kavandatud regulatsioon ei muuda olukorda tarbija jaoks paremaks: oma ebamäärasuse tõttu ei suuda see tagada, et kodutarbijale müüdava maagaasi hind saab olema võrdne sisseostetava maagaasi hinnaga. Juhul kui Teie arvates muudatus siiski tagab selle, et maagaasi müüja müüb edaspidi kodutarbijale maagaasi selle hinnaga, millega ta ise maagaasi ostab, siis ei ole arusaadav, milleks on tasaarvestuse regulatsiooni üldse vaja.

⁴ TKS §12² lg 2 järgi keskmise tarbijana käsitatakse **piisavalt teavet omavat ja mõistlikult tähelepanelikku ning ettevaatlikku tarbijat, arvestades sotsiaalseid, kultuurilisi ja keelelisi tegureid.** Kui kauplemisvõte on suunatud teatud tarbijarühmale, on keskmiseks tarbijaks selle tarbijarühma keskmine liige.

⁵ TKS §12² lg 6 sätestab järgmist: Eksitavaks peetakse kauplemisvõtet ka siis, kui sellest konkreetses olukorras kõiki kauplemisvõtte asjaolusid ning sidevahendiga seotud piiranguid arvestades ei selgu oluline teave, mida keskmine tarbija vajab teadliku tehinguotsuse tegemiseks, kui sellega on varjatud olulist teavet või esitatud teavet ebaselgelt, arusaamatult, mitmetähenduslikult, ebaõigel ajal või kui ei ole mainitud kauplemisvõtte ärilist eesmärki, kui viimane ei selgu juba kontekstist ning selle mõjul teeb või tõenäoliselt teeb keskmine tarbija tehinguotsuse, mida ta muul juhul ei oleks teinud.

⁶ Esiteks, tarbija on (ebaseadusliku) kulu juba kandnud. Teiseks, MGS ei näe rikkumise tuvastamisel ette tagantjärele tasutud summade hüvitamist, kuna MGS §-s 39 sätestatud ettekirjutusega saab Konkurentsiamet nõuda üksnes rikkumise lõpetamist, millel on eelkõige edasiulatuv mõju. Seega peaks tarbija pöörduma rikkumise tagajärgede kõrvaldamiseks maakohtusse.

⁷ Nt mida tähendab "viib jooksvalt kooskõlla"? Maagaasiseadus piirab hinna jooksvat kooskõlla viimist juba sellega, et hinnamuudatusest tuleb tarbijatele ette teatada üks kuu enne selle kehtima hakkamist.

II

Lisaks märgin, et kuna MGS § 10 reguleerib eelkõige maagaasi hinna määramist turgu valitseva ettevõtja poolt, siis peab maagaasiseaduse regulatsioon olema kooskõlas ka konkurentsiõiguse põhimõtetega, sh peab riik kaitsema tarbijat ebaõiglaste müügitingimuste kehtestamise eest.

Monopoolse või olulise turujõuga ettevõtja majanduslik võim, sh tema poolt tarbijale lepingutingimuste dikteerimine on üks peamisi ebasoovitavaid nähtusi, mida konkurentsiõigus peab piirama. Kui riik võimaldab monopoolsetel või olulise turujõuga ettevõtjatel tegutseda majandussektorites, kus see on vältimatu või avalikest huvidest tulenevalt mõistlik, peab riik teisalt tagama tarbijate ja teiste ettevõtjate kaitse majandusliku võimu kuritarvitamise eest. Vastasel juhul pole välistatud tarbijate põhiõiguste kahjustamine. Lisaks peab riik hoolitsema selle eest, et turgu valitseva ettevõtja poolt kehtestatav hind ei oleks ebaõiglaselt kõrge. Õigustatud kahtluse korral, et hind ei ole vastavuses teenuse osutamiseks vajalike kuludega, peab hinna kuludele vastavust põhjendama turgu valitsev ettevõtja.

Kuna MGS § 10 lg 7 rakendamisel toimub tasaarvestus ilma igasuguse eelneva teavituse, põhjenduse või kooskõlastuseta, siis on selle vaidlustamine muudetud tarbija jaoks väga raskeks. Tarbijale peab olema arusaadav, miks ta peab maagaasi eest juurde maksma. Kooskõlastamise ja põhjendamise eesmärgiks peab seega olema tasaarvestuse vajaduse selgitamine ning selle muutmine tarbija jaoks läbipaistvaks ja kontrollitavaks.

Lõpuks tuleb maagaasiseaduse regulatsiooni puhul arvestada ka maagaasi müügi kui universaalteenuse osutamisest tulenevaid piiranguid. Universaalteenus peab olema kõigile tagatud mõistliku hinnaga Mõistlik hind ei tähenda käesoleval juhul üksnes seda, et see peab arvestama erineva sissetulekuga inimeste võimalusi, vaid ka seda, et hinna kujunemine peab olema tarbija jaoks selge ja arusaadav.

III

Kolmas küsimus, mis sellise seadusest tuleneva tasaarvestuse õigusega seondub, on see, kas maagaasi müüja ja tarbija lepinguvabaduse piiramine sellises ulatuses on põhjendatud. Riigikohus on leidnud, et lepinguvabadus on üldise vabaduspõhiõiguse (PS § 19) kaitsealas. Lepinguvabadus tähendab valikuvabadust sõlmida või mitte sõlmida mis tahes sisuga leping. Järelikult hõlmab lepinguvabadus ka vabadust sõlmida leping teatud tingimustel. 14

Tunnustades absoluutset lepinguvabadust nii sõlmimise kui ka tingimuste osas, võiksid paljud teenused jääda inimestele kättesaamatuks. Seda eelkõige põhjusel, et paratamatult on paljudes valdkondades konkurents piiratud, mis võimaldab ettevõtjatel dikteerida ühepoolselt nii seda, kellele nad teenuseid üldse osutavad, kui ka seda, millise hinna (ja muud tingimused) selleks ette näevad, mh tarbijaid erinevalt kohelda (sh diskrimineerida). Samas on igaühel PS § 13 lg 1 järgi õigus riigi ja seaduse kaitsele. Riigi ülesanne on tagada esmajoones konkurentsiõiguslike

⁸ Vt RKHKo 18.12.2002, nr 3-3-1-66-02, p 13.

⁹ Vt RKHKo 18.12.2002, nr 3-3-1-66-02, p 15.

¹⁰ Vt RKHKo 18.12.2002, nr 3-3-1-66-02, p 27.

¹¹ TKS § 2 lg 1 p 6 sätestab, et universaalteenus on üldistes huvides osutatav ja riigi või teatud piirkonna valdava enamiku elanike kasutatav teenus, milleks on gaasi-, elektri-, soojusenergia-, vee- ja kanalisatsiooni-, jäätmekäitlus- ja sideteenus ning muu samalaadne teenus.

¹² Vt ka Green Paper on Services of General Interest, introduction, 5; Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile Nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ja regioonide komiteele - Valge raamat üldhuviteenuste kohta.

¹³ Vt ka RKPJKo 30.04.2004, nr 3-4-1-3-04, p 13; RKKKo 24.09.2009, nr 3-1-1-67-09, p 13.3.

¹⁴ Vt ka RKTKo 16.10.2002, nr 3-2-1-80-02, p 12.

reeglitega, et vajalikud kaubad ja teenused oleksid enamikule inimestele jõukohaste hindadega kättesaadavad. Seetõttu on seadusandja kehtestanud mitmetes seadustes teenuse osutajatele kohustuse sõlmida lepinguid kõigi soovijatega ja näinud ette teenuse osutajatele piirangud nii hinna kui ka muude tingimuste osas. Valdkondades, nagu side, ühistransport, haridus või pangandus, aga ka elektri, soojuse ja veega varustamine, mis on inimestele esmavajalikud, tuleb teenust pakkuvate ettevõtjate lepinguvabadust avalikes huvides paratamatult piirata nii sõlmimise kui ka tingimuste vabaduse osas. ¹⁵

On selge, et maagaasiseaduse normid piiravad lepinguvabadust ja vaba turumajandust¹⁶, kuna need näevad ette tarbijaga sõlmitava lepingu kohustuse ja lepingu põhitingimused, sh gaasi hinna kujunemise ja selle avaldamise reeglid. Nagu juba märgitud, on piirangute kehtestamine vajalik eelkõige tarbija kaitseks, kuna vastasel korral oleks turgu valitseval ettevõtjal võimalik määrata ühepoolselt tarbijat kahjustada võivaid lepingutingimusi. Olukorras kus riik piirab lepinguvabadust tarbija huvides, ei tohiks sellel olla tarbijale vastupidine tulemus.¹⁷

Seadusega turgu valitsevale ettevõtjale antud õigus teostada ühepoolselt tarbijaga tasaarvestus tarbija poolt juba makstud maagaasi hinnaga piirab oluliselt lepinguvabadust, kuna ei võimalda tarbijal ja maagaasi ettevõtjal kokku leppida teistsugustes tingimustes. Nagu märgitud, on selline tasaarvestus ka läbipaistmatu ja tarbijal ei ole võimalik kontrollida selle aluseks olevaid asjaolusid. Riigikohus on kohtuasjas nr 3-4-1-6-10 tehtud otsuses¹⁸ leidnud, et tarbija ei saaks tsiviilkohtumenetluses vaidlustada võlaõigusliku lepingu hinnatingimust, kuna see on õigusaktiga imperatiivselt kindlaks määratud. Seega piirab MGS § 10 lg 7 tarbija õigust tasaarvestuse teostamist kui sellist vaidlustada.

Tarbijal on võimatu maagaasi müüja ja tema tarnijate vahelisi õigussuhteid mõjutada, samas kui maagaasi müüjal on võimalik kujundada tarbijale müüdava gaasi hinda läbi maagaasi tarnijatega sõlmitavate lepingute. Seega võib öelda, et kehtiv MGS § 10 lg 7 kaitseb eelkõige maagaasi müüja huve ja paneb maagaasi müüja poolt avaldatud hinna ja sisseostetava gaasi hinna vahe kandmise riski tarbijale, kes peab hinnavahe kinni maksma. Teoreetiliselt on võimalik ka vastupidine olukord, kuid siiani on kütuse hinnad peamiselt kasvanud ja seega on tõenäosus, et maagaasi müüja peab tarbijale tarbija poolt enam tasutud summa tagastama, väga väike. Ka käesoleval aastal AS Eesti Gaas poolt teostatud tasaarvestuse käigus pidi enamus kodutarbijatest AS-le Eesti Gaas raha juurde maksma.

Ettevõtlusvabaduse piiramiseks piisab igast mõistlikust põhjusest, mis johtub avalikust huvist või teiste isikute õiguste ja vabaduste kaitse vajadusest, on kaalukas ning õiguspärane. Et maagaasi müük on käsitletav universaalteenusena, mis võimaldab paljude inimeste jaoks tagada nende esmavajadused (toidu valmistamise, kütte), saab riik kehtestada reeglid maagaasi müüja poolt gaasi müügi tingimuste, sh hinna kujunemise, osas. Need reeglid peavad eelkõige kaitsma tarbijat, mitte turgu valitseval positsioonil olevat teenuse osutajat.

¹⁵ Vt RKTKo 04.03.02010, nr 3-2-1-164-09, p 30.

¹⁶ Vt ka RKTKo 16.01.2003, nr 3-2-1-1-03, p 17.

¹⁷ Kui oletada, et algselt oli MGS § 10 lg 7 eesmärk tarbijale soodsama tingimuse kehtestamine, siis tegelikkuses on osutunud see säte tarbijale kahjulikuks.

¹⁸ Vt viidatud otsuse p 56.

¹⁹ RKPJKo 10.05.2002, nr 3-4-1-3-02, p 14.

²⁰ Nõukogu määruse (EÜ) nr 1/2003 preambula p 9 sätestab järgmist: Asutamislepingu artiklite 81 ja 82 eesmärk on kaitsta turul valitsevat konkurentsi. Käesolev määrus, mis on vastu võetud nende asutamislepingu sätete rakendamiseks, ei takista liikmesriikidel rakendada oma territooriumil muid õigustatud huvisid kaitsvaid siseriiklikke õigusakte, tingimusel et need on kooskõlas ühenduse õiguse üldpõhimõtete ja muude sätetega. Kui sellistel siseriiklikel õigusaktidel on muu põhieesmärk peale turul valitseva konkurentsi kaitsmise, võivad

Lähtudes eeltoodust leian, et nii praegu kehtiv MGS § 10 regulatsioon kui ka selle kavandatud muudatused ei suuda tagada TKS § 3 lg 1 p 2 ning § 7 lg-te 1 ja 1¹ nõuete ning konkurentsireeglite täitmist. Leian, et ka maagaasiseaduse eesmärk peab lähtuma põhimõttest, et maagaasi müüja poolt avaldatud maagaasi müügihind oleks tarbija jaoks lõpphind. Minu hinnangul ei sobi tasaarvestuse regulatsioon selle eesmärgi saavutamiseks. Juhul kui maagaasi müüjal puudub võimalus korrigeerida gaasi hinda tagantjärele, soodustab see maagaasi müüjat sõlmima sellised lepingud, mis võimaldavad tal sisseostetava gaasi hinna mõistlikuks perioodiks fikseerida või kui see ei ole mingil põhjusel võimalik, siis saab maagaasi müüa enda riske maandada vastavaid finantsinstrumente kasutades. Ettevõtja majandustegevus ei saa toimuda riskideta ja riigi ülesanne ei ole tagada turgu valitseva ettevõtja jaoks maksimaalse tulu saavutamine ja seda tarbijate arvel.

Austusega

/allkirjastatud digitaalselt/

Indrek Teder

Martina Proosa 693 8408 Martina.Proosa@oiguskantsler.ee

liikmesriikide konkurentsiasutused ja kohtud neid õigusakte oma territooriumil kohaldada. Seepärast võivad liikmesriigid käesoleva määruse alusel rakendada oma territooriumil siseriiklikke õigusakte, mis keelavad ühepoolse või lepingujärgse ebaõiglase kaubanduspraktika või rakendavad selle suhtes sanktsioone. Sellistel õigusaktidel on kindel eesmärk olenemata sellest, milline on sellise praktika tegelik või eeldatav mõju turul valitsevale konkurentsile. See kehtib eelkõige nende õigusaktide puhul, milles ettevõtjatel keelatakse oma kaubanduspartnerite suhtes kehtestada või neilt saada või taotleda tingimusi, mis on põhjendamatud, ebaproportsionaalsed või läbi kaalumata.